

Darba lietu trīspusējās sadarbības apakšpadomes
sēdes protokols Nr. 31-06 – 29/11

Rīgā

2016.gada 29.novembrī

Sēdi vada Māris Badovskis - Labklājības ministrijas Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta direktors

Piedalās:

No valdības puses:

Māris Badovskis - Labklājības ministrijas Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta direktors

Renārs Lūsis – Valsts darba inspekcijas direktors

Mārīte Noriņa - Valsts darba inspekcijas Darba tiesību nodaļas vadītāja

Ineta Vjakse - Labklājības ministrijas Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta direktora vietniece

Sandris Rāgs - Tieslietu ministrijas Vispārējo civiltiesību nodaļa juriskonsults

DLTSA izvirzītie LDDK pārstāvji:

Andris Alksnis – LDDK darba tiesību eksperts

Dace Teice - A/S „Lattelecom”

Aleksandrs Grigorjevs - SIA „Grif”

DLTSA izvirzītie LBAS pārstāvji:

Egils Baldzēns - LBAS priekšsēdētāja vietnieks

Kaspars Rācenājs – LBAS jurists

Mārtiņš Pužuls – LBAS darba aizsardzības speciālists

Natalja Mickeviča – LBAS Eiropas tiesību aktu un politikas dokumentu eksperte (ar LBAS 29.11.2016. lēmumu Nr. 172/01 pilnvarota piedalīties 29.11.2016. DLTSA sēdē Ziedoņa Antapsona vietā)

Pieaicinātās personas:

Inta. Laganovska – Dīriņa – Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta vecākais eksperte

Jānis Mucenieks – Latvijas arodbiedrība “Energija”

Ieva Freiborne – LBAS arodbiedrību darba koordinatore

Ilona Kiukucāne – LDDK padomniece

Marta Jaksona - Ārvalstu investoru padomes Latvijā (turpmāk – FICIL) projektu direktore

Irēna Liepiņa – LBAS LSAB

Sēdi sāk plkst.14.00

Darba kārtība

1. Informācija par grozījumiem Darba likumā.

Ziņotājs: Labklājības ministrijas Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta direktors Māris Badovskis.

2. Informācija par darba aizsardzības prakses standartiem skaistumkopšanas un HoReCa nozarei.

Ziņotājs: Labklājības ministrijas Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta vecākā eksperte Jolanta Geduša.

3. Informācija par digitalizācijas procesa ietekmi uz darba tiesiskajām attiecībām.

Ziņotāji: Labklājības ministrijas Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta direktors Māris Badovskis, LBAS arodbiedrību darba koordinētāja Ieva Freiborne un LDDK padomniece Ilona Kiukucāne.

4. Citi jautājumi.

M.Badovskis atklāj sēdi un informē sēdes dalībniekus, ka, pamatojoties uz LDDK izteikto lūgumu, darba kārtības 2 jautājums netiks skatīts šajā DL TSA sēdē, aicinot sēdes dalībniekus izteikt komentārus vai iebildumus pret darba kārtību.

M.Badovskis informē par Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 6. oktobra direktīvas 2015/1794, ar kuru attiecībā uz jūrniekiem groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/94/EK, 2009/38/EK un 2002/14/EK un Padomes Direktīvas 98/59/EK un 2001/23/EK pārņemšanas gaitu, informējot, ka būs nepieciešams grozīt arī Eiropas Savienības mēroga komercsabiedrību un Eiropas Savienības mēroga komercsabiedrību grupu darbinieku informēšanas un konsultēšanas likumu.

M. Badovskis sniedz vispārīgu informāciju par normatīvo aktu grozījumiem, kas saistīti ar administratīvo sodu darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jomā pārņemšanu nozares normatīvajos, informējot, ka normatīvo aktu projektu nosūtīti Tieslietu ministrijas darba grupai.

DL TSA nolemj:

Apstiprināt sēdes darba kārtību, izslēdzot 2.jautājumu. Pieņemt zināšanai sniegto informāciju.

1.jautājums

Grozījumi Darba likumā

Ziņotājs: Labklājības ministrijas Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta direktors Māris Badovskis

M. Badovskis informē, ka, ņemot vērā to, ka turpinās diskusijas par Darba likuma grozījumu redakcijām, anotācijas teksts atrodas izstrādes stadijā. Anotācija tiks nosūtīta sociālajiem partneriem saskaņošanai pirms likumprojekta tālākas virzības.

1.1.jautājums

Grozījumi Darba likumā

“1. Aizstāt visā likuma tekstā vārdu „invalīds” attiecīgajā locījumā ar vārdiem „persona ar invaliditāti” attiecīgajā locījumā.

2. Aizstāt visā tekstā vārdus „bērns invalīds” attiecīgajā locījumā ar vārdiem „bērns ar invaliditāti” attiecīgajā locījumā.”

Tieslietu ministrija norāda uz iztrūkstošo vārdu “likuma” 2.punktā. Labklājības ministrija veiks atbilstošu labojumu.

DLTSA nolemj:

Akceptēt 1.1. jautājumā ietvertos grozījumus Darba likumā.

Par apspriežamo jautājumu izsakās: S.Rāgs.

1.2. jautājums

Grozījumi Darba likuma 58.pantā

“58.pantā:

papildināt pirmo daļu ar teikumu šādā redakcijā:

„Atstādināšanas laikā darbiniekam ir pienākums būt sasniedzamam viņam noteiktā darba laika ietvaros, izmantojot darba devēja rīkojumā noteiktos saziņas līdzekļus, kā arī pēc pieprasījuma ierasties pie darba devēja.”;

papildināt trešo daļu ar teikumu šādā redakcijā:

„Par šādas atstādināšanas laiku darbiniekam saglabā darba samaksu minimālās mēneša darba algas apmērā proporcionāli atstādināšanas laikam.”;

izteikt ceturto daļu šādā redakcijā:

„(4) Ja darbinieka atstādināšana no darba ir bijusi nepamatota darba devēja vainas dēļ, darba devējam ir pienākums izmaksāt darbiniekam starpību starp vidējo izpeļņu un darbiniekam izmaksāto minimālo mēneša darba algu par visu darba piespiedu kavējuma laiku, kā arī atlīdzināt ar atstādināšanu radušos zaudējumus.”;

papildināt pantu ar septīto un astoto daļu šādā redakcijā:

„(7) Darba devējam ir tiesības uzteikt darba līgumu laikā, kad darbinieks ir atstādināts no darba.

(8) Darba devējam, ievērojot šā likuma 78.panta noteikumus, ir tiesības ieturēt no darbiniekam izmaksājamās darba samaksas atstādināšanas laikā izmaksāto minimālo mēneša darba algu, ja atstādināšana ir bijusi pamatota.”.

Labklājības ministrija informē par iespēju izteikt visu Darba likuma 58.pantu jaunā redakcijā, tādejādi padarot tekstu vieglāk uztveramu.

LDDK iebilst pret grozījumu redakcijas trešo daļu. LBAS, ņemot vērā LDDK iebildumu raksturu, iebilst pret grozījumu redakcijas pirmo daļu. Tomēr LDDK un LBAS ir gatavi uz kompromisu.

Sēdes dalībnieki secina, ka gadījumā, ja LDDK un LBAS nevar panākt kompromisu, pantu varētu negrozīt, izņemot septītās daļas redakciju.

LDDK ierosina aptaujāt savus biedrus par šo jautājumu.

DLTSA nolemj:

Pieņemt zināšanai LBAS un LDDK viedokli. Sēdes dalībniekiem nav iebildumu pret panta septītās daļas redakciju.

Par apspriežamo jautājumu izsakās: M. Badovskis, A.Alksnis, K. Rācenājs, I Liepiņa, E.Baldzēns, J.Muceniekis u.c.

1.3. jautājums

„68.pants. Piemaksa par virsstundu darbu vai darbu svētku dienā

(1) Darbinieks, kas veic virsstundu darbu par pirmajām divām virsstundām, kas veiktas virs dienas normālā darba laika saņem piemaksu ne mazāk kā 50 procentu apmērā, bet par katru nākamo virsstundu ne mazāk kā 100 procentu apmērā no viņam noteiktās stundas algas likmes, bet, ja nolīgta akorda alga, - attiecīgi ne mazāk kā 50 procentu vai 100 procentu apmērā no akorddarba izcenojuma par paveiktā darba daudzumu.

(2) Ja darbiniekam noteikta summētā darba laika uzskaitē un pārskata periods ir viens mēnesis, darbinieks, kas veic virsstundu darbu, par pirmajām 20 virsstundām, kas veiktas virs pārskata periodā noteiktā normālā darba laika saņem piemaksu ne mazāk kā 50 procentu apmērā, bet par katru nākamo virsstundu ne mazāk kā 100 procentu apmērā no viņam noteiktās stundas algas likmes, bet, ja nolīgta akorda alga, - attiecīgi ne mazāk kā 50 procentu vai 100 procentu apmērā no akorddarba izcenojuma par paveiktā darba daudzumu.

(3) Ja darbiniekam noteikta summētā darba laika uzskaitē un pārskata periods ir garāks par vienu mēnesi, darbinieks, kas veic virsstundu darbu, par pirmajām 20 stundām, kas veiktas virs katrā kalendārajā mēnesī noteiktā normālā darba laika, saņem piemaksu ne mazāk kā 50 procentu apmērā, bet par katru nākamo virsstundu - ne mazāk kā 100 procentu apmērā no viņam noteiktās stundas algas likmes, bet, ja nolīgta akorda alga, - attiecīgi ne mazāk kā 50 procentu vai 100 procentu apmērā no akorddarba izcenojuma par paveiktā darba daudzumu. Šādā gadījumā piemaksu par virsstundu darbu aprēķina un izmaksā pārskata perioda beigās.

(4) Darbinieks, kas veic darbu svētku dienā, saņem piemaksu ne mazāk kā 100 procentu apmērā no viņam noteiktās dienas algas likmes, bet, ja nolīgta akorda alga, — ne mazāk kā 100 procentu apmērā no akorddarba izcenojuma par paveiktā darba daudzumu.

(5) Darba koplīgumā vai darba līgumā var noteikt lielāku piemaksu par virsstundu darbu vai darbu svētku dienā.”

LBAS neatbalsta priekšlikumu kopumā.

VDI piedāvā panta grozījumu trešo daļu papildināt ar atsauci uz stundas likmēm. Labklājības ministrija neiebilst, ja tas uzlabot normas piemērošanu praksē.

LDDK atbalsta redakciju ar atrunu, ka virsstundu aprēķins tiek veikts nevis mēneša, bet gan trīs mēnešu griezumā, tādejādi atvieglinot darba devējam aprēķinu veikšanu.

Labklājības ministrija norāda, ka panta redakcija jebkurā gadījumā šobrīd ir labākais un taisnīgākais kompromiss.

*DLTSA nolemj:
Pieņemt zināšanai izteiktos viedokļus.*

Par apspriežamo jautājumu izsakās: M. Badovskis, A. Alksnis, K. Rācenājs, I. Liepiņa, E. Baldzēns, D. Teice, M. Noriņa u.c.

1.4. jautājums

Darba likuma 75.³ pants

*“Papildināt 19.nodaļu ar 75.³ pantu šādā redakcijā:
„75.³ pants. **Stundas algas likmes aprēķināšana**
Stundas algas likmi aprēķina, dalot darbiniekam noteikto mēneša darba algu ar darba stundu skaitu attiecīgajā mēnesī. Ja darbiniekam noteikts summētais darba laiks, stundas algas likmi aprēķina, dalot darbiniekam noteikto mēneša darba algu ar attiecīgā kalendārā gada vidējo darba stundu skaitu mēnesī.””*

Labklājības ministrija informē, ka panta redakcija izstrādāta praktiski identiski 2013.gada 29.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.66 “Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku darba samaksu un tās noteikšanas kārtību” 4.punktā noteiktajam.

*DLTSA nolemj:
Akceptēt 1.4. jautājumā ietvertos grozījumus Darba likumā.*

*Par apspriežamo jautājumu izsakās:
Sēdes dalībnieki nekommentē 1.4. jautājumā ietvertos grozījumus*

1.5. jautājums

Grozījumi Darba likuma 84. pantā

“papildināt pirmās daļas 1.punktu pēc vārda „komercdarbībai” ar vārdiem „ņemot vērā darbinieka rīcībā esošo darba devēja aizsargājamo informāciju.”;

papildināt pirmās daļas 3.punktu pēc vārda „pienākumu” ar vārdiem „pēc darba tiesisko attiecību izbeigšanās”;

papildināt pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:

„(5) Vienošanās par konkurences ierobežojumu var attiekties uz dažādiem konkurences ierobežojuma veidiem, tajā skaitā uz darbinieka patstāvīgu

konkurējošu saimniecisku darbību, darbinieka nodarbināšanu pie cita darba devēja, klientu vai bijušā darba devēja darbinieku nepārvilināšanu.””

DLTSA nolemj:

Akceptēt 1.5. jautājumā ietvertos grozījumus Darba likumā.

Par apspriežamo jautājumu izsakās:

Sēdes dalībnieki nekommentē 1.5. jautājumā ietvertos grozījumus.

1.6. jautājums

Grozījumi Darba likuma 85. pantā

“Izteikt 85.panta pirmo daļu šādā redakcijā:

„(1) Darba devēja uzteikuma gadījumā darba devējs var vienpusēji atkāpties no vienošanās par konkurences ierobežojumu tikai pirms vai vienlaicīgi ar šo uzteikumu, bet citos darba tiesisko attiecību izbeigšanas gadījumos - pirms darba līguma izbeigšanās.”

DLTSA nolemj:

Akceptēt 1.6. jautājumā ietvertos grozījumus Darba likumā.

Par apspriežamo jautājumu izsakās:

Sēdes dalībnieki nekommentē 1.6. jautājumā ietvertos grozījumus

1.7. jautājums

Grozījumi Darba likuma 90. pantā

“Papildināt 90.panta ceturto daļu ar teikumu šādā redakcijā:

„Ja, izskatot sūdzību par piezīmes vai rājienu atcelšanu, darba devējs piezīmi vai rājienu neatceļ, darbiniekam ir tiesības celt prasību tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad saņemts darba devēja atteikums. Ja darba devējs šā likuma 94.panta otrajā daļā noteiktajā laikā nav izskatījis sūdzību un sniedzis darbiniekam atbildi par pieņemto lēmumu, darbiniekam ir tiesības celt prasību tiesā viena mēneša laikā no atbildei noteiktā laika notecēšanas dienas.”

LBAS neatbalsta priekšlikumu un norāda, ka jāparedz prezumpcija, ka neatbildot uz darbinieka sūdzību, darba devējs ir atcēlis disciplinārsodu.

*DLTSA nolemj:
Pieņemt zināšanai LBAS viedokli.*

Par apspriežamo jautājumu izsakās: E. Baldzēns.

1.8. jautājums

Grozījumi Darba likuma 91. pantā

“Papildināt 91.pantu pēc vārdiem „darba devējiem” ar vārdiem „tik citādi nodarbinātam”.”

Tieslietu ministrija norāda, ka 91.panta grozījumu redakcijā iztrūkst vārds “vai” pirms vārdiem tik citādi nodarbinātam.

LDDK konceptuāli piekrīt grozījuma redakcijai, bet, pētot tiesu judikatūru, secina, ka tiesa bieži jēdzienu “nodarbinātais” traktē šauri – attiecinot tikai uz darba tiesiskajām attiecībām -, tādēļ lūdz anotācijā sniegt jēdziena skaidrojumu. Labklājības ministrija piekrīt sniegt anotācijā plašāku skaidrojumu.

LBAS atbalsta redakciju.

*DLTSA nolemj:
Akceptēt 1.8. jautājumā ietvertos grozījumus Darba likumā.*

Par apspriežamo jautājumu izsakās: M. Badovskis, K. Rācenājs, D. Teice u.c.

1.9. jautājums

Grozījumi Darba likuma 92. pantā

“Papildināt 92. pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

„(2) Darba devējam strīda gadījumā ir pienākums pierādīt, ka ierobežojums veikt blakus darbu ir attaisnojams ar darba devēja pamatotām un aizsargājamām interesēm.””

LDDK lūdz anotācijā norādīt, kam darba devējam ir pienākums pierādīt – darbiniekam vai tiesai.

Labklājības ministrija apņemas iekļaut anotācijā skaidrojumu.

DLTSA nolemj:

Akceptēt 1.9. jautājumā ietvertos grozījumus Darba likumā.

Par apspriežamo jautājumu izsakās: M. Badovskis, A. Alksnis u.c.

1.10. jautājums

Grozījumi Darba likuma 96. pantā

“papildināt trešo daļu ar teikumu šādā redakcijā:

„Šādas tiesības darba devējam ir arī uzteicot darba līgumu šā likuma 101.panta pirmās daļas 1.,2.,3.,4. un 5.punktā noteiktajos gadījumos, kā arī 101.panta piektajā daļā noteiktajā gadījumā.”;

papildināt astoto daļu ar teikumu šādā redakcijā:

„Šādas tiesības darba devējam ir arī uzteicot darba līgumu šā likuma 101.panta pirmās daļas 1.,2.,3.,4. un 5.punktā noteiktajos gadījumos, kā arī 101.panta piektajā daļā noteiktajā gadījumā.””

DLTSA nolemj:

Akceptēt 1.10. jautājumā ietvertos grozījumus Darba likumā.

Par apspriežamo jautājumu izsakās:

Sēdes dalībnieki nekommentē 1.10. jautājumā ietvertos grozījumus

1.11. jautājums

Grozījumi Darba likuma 103. pantā

“Papildināt 103.panta pirmās daļas 1.punktu aiz skaitļa „4.” ar skaitli „7.””

DLTSA nolemj:

Akceptēt 1.11. jautājumā ietvertos grozījumus Darba likumā.

Par apspriežamo jautājumu izsakās: Sēdes dalībnieki nekomentē 1.11. jautājumā ietvertos grozījumus

1.12. jautājums

Grozījumi Darba likuma 105. pantā

“Izslēgt 105.panta trešās daļas 1.punktu.

DLTSA nolemj:

Akceptēt 1.12. jautājumā ietvertos grozījumus Darba likumā.

Par apspriežamo jautājumu izsakās:

Sēdes dalībnieki nekomentē 1.12. jautājumā ietvertos grozījumus.

1.13. jautājums

Grozījumi Darba likuma 109. pantā

“Izslēgt 109.panta otro daļu.”

LBAS neatbalsta priekšlikumu, jo priekšlikums neparedz risinājumu situācijās, kad invaliditāte iegūta darba vietā. Kā kompromisu aicina paredzēt papildus kompensācijas mehānismus, izbeidzot darba tiesiskās attiecības ar invalīdu.

LDDK atbalsta priekšlikumu, bet neatbalsta LBAS priekšlikumu par papildu kompensācijas mehānisma ieviešanu.

Sēdes dalībnieki tiek aicināti iesniegt savas idejas par panta redakciju.

DLTSA nolemj:

Turpināt darbu pie grozījumiem 109.pantā

Par apspriežamo jautājumu izsakās: M.Badovskis, A. Alksnis, K.Rācenājs, I Liepiņa, E.Baldzēns u.c.

1.14. jautājums

Grozījumi Darba likuma 110. pantā

“izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

„ (1) Darba devējam aizliegts uzteikt darba līgumu darbiniekam — arodbiedrības pilnvarotai amatpersonai — bez attiecīgās arodbiedrības iepriekšējas piekrišanas, izņemot gadījumus, kas noteikti šā likuma 47.panta pirmajā daļā un 101.panta pirmās daļas 4., 7.,8., 10. un 11.punktā.”;

papildināt trešo daļu pēc vārda „piekrišana” ar vārdiem „neskaitot darbinieka pārejošas darbnespējas laiku.”;

papildināt pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:

„(5) Ja darba devējs paredzējis uzteikt darba līgumu darbiniekam – arodbiedrības biedram, kurš nav uzskatāms par arodbiedrības pilnvaroto amatpersonu, darba devējs pirms darba līguma uzteikšanas, izņemot gadījumus, kas noteikti šā likuma 47.panta pirmajā daļā un 101.panta pirmās daļas 4., 7.,8., 10. un 11.punktā, savlaicīgi konsultējas ar darbinieku arodbiedrību.”

LBAS neatbalsta priekšlikumu.

LDDK atbalsta priekšlikumu, un piedāvā, kā pagaidām neoficiālu kompromisa variantu (ja LBAS piekritīs sagatavotajai panta redakcijai), apspriest ar saviem biedriem iespēju paredzēt likumā, ka koplīgumu slēdz darba devējs ar arodbiedrību nevis darbinieku pārstāvjiem.

LBAS patīk LDDK priekšlikums, bet pagaidām LBAS neatbalsta sagatavoto redakciju. Šajā sakarā I. Liepiņa izsaka priekšlikumu izskatīt iespējas attiecināt koplīguma garantijas uz biedriem, ņemot vērā koplīguma noslēgšanas procesu un puses.

LBAS vienlaikus piedāvā likumā paredzēt, ka gadījumā, ja konsultēšanās nav notikusi piemērotā apjomā, un to atzīst tiesa, darbinieks ir atjaunojams darbā. Prasības iesniedzējs tiesā ir darbinieks.

LDDK ir pret formālu konsultēšanos un nolēmj apsvērt LBAS priekšlikumu, bet pagaidām joprojām atbalsta esošo redakciju.

DLTSA nolemj:

Turpināt darbu pie grozījumiem 110.pantā

Par apspriežamo jautājumu izsakās: M.Badovskis, A. Alksnis, K.Rācenājs, I Liepiņa, E.Baldzēns, M.Noriņa u.c.

1.15. jautājums

Grozījumi Darba likuma 112. pantā

“izslēgt skaitli un vārdus „100.panta piektajā daļā”;

papildināt pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

„(2) Darba devējam ir pienākums izmaksāt darbiniekam atlaišanas pabalstu šā panta pirmajā daļā noteiktajā apmērā arī darbinieka uzteikuma gadījumā, ja tas saistīts ar šā likuma 100.panta piektajā daļā minētajiem svarīgajiem iemesliem un darba devējs piekrīt, ka darbinieka norādītais iemesls ir svarīgs. Ja darba devējs apstrīd darbinieka norādīto svarīgo iemeslu, darbinieks var celt prasību tiesā par atlaišanas pabalsta piedziņu viena mēneša laikā no atlaišanas dienas.””

LBAS neatbalsta priekšlikumu.

LDDK atbalsta priekšlikumu.

DLTSA nolemj:

Pieņemt zināšanai LBAS un LDDK nostāju.

Par apspriežamo jautājumu izsakās: M.Badovskis, A. Alksnis, K.Rācenājs u.c.

1.16. jautājums

Grozījumi Darba likuma 117. pantā

“Izteikt 117.panta trešo daļu šādā redakcijā:

„(3) Šīs nodaļas noteikumus piemēro tādai jūras kuģa īpašumtiesību pārejai, kas ir daļa no uzņēmuma vai tā patstāvīgas, identificējamās daļas (saimnieciskās vienības), bet ne atsevišķi viena vai vairāku jūras kuģu, īpašumtiesību pārejas, ar noteikumu, ka īpašumtiesību ieguvējs atrodas vai uzņēmums, vai tā patstāvīga, identificējama daļa (saimnieciska vienība), kuras īpašumtiesības nodod, paliek Eiropas Savienības teritorijā.””

DLTSA nolemj:

Akceptēt 1.16. jautājumā ietvertos grozījumus Darba likumā.

Par apspriežamo jautājumu izsakās:

Sēdes dalībnieki nekommentē 1.16. jautājumā ietvertos grozījumus.

1.17. jautājums

Grozījumi Darba likuma 136. pantā

“Papildināt 136.pantu ar devīto, desmito un vienpadsmito daļu šādā redakcijā:

„(9) Vienlaikus ar vienošanos par virsstundu darbu vai norīkošanu to veikt darbinieks un darba devējs var vienoties, ka piemaksas par virsstundu darbu vietā darbiniekam piešķir apmaksātu atpūtu citā laikā atbilstoši nostrādāto virsstundu skaitam, kā arī par šāda apmaksāta atpūtas laika piešķiršanas kārtību.

(10) Ja piemaksas par virsstundu darbu vietā darbiniekam piešķir apmaksātu atpūtu, tad šāda apmaksāta atpūta piešķirama ne vēlāk kā viena mēneša laikā no virsstundu darba veikšanas dienas, bet, ja darbiniekam ir noteikts summētais darba laiks, apmaksāta atpūta piešķirama nākamajā pārskata periodā, bet ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā.

(11) Ja darbinieks un darba devējs ir vienojušies, ka piemaksas par virsstundu darbu vietā darbiniekam piešķir apmaksātu atpūtu, bet darba tiesiskās attiecības tiek izbeigtas līdz apmaksātas atpūtas izlietošanas dienai, darba devējam ir pienākums izmaksāt attiecīgo piemaksu par virsstundu darbu.””

LBAS ierosina paredzēt iespēju, ka, pusēm vienojoties, kompensējošo atpūtu var pievienot ikgadējam atvaļinājumam, ka arī anotācijā paredzēt, ka šāda iespēja pusēm ir pat gadījumā, ja ikgadējais atvaļinājums ir pēc viena (trīs mēnešu) notecējuma.

DLTSA nolemj:

Sēdes dalībnieki vienojas, ka pantā, kā izņēmums, tiks iekļauta atruna par to, ka pusēm vienojoties, kompensējošo atpūtu var pievienot ikgadējam atvaļinājumam.

Par apspriežamo jautājumu izsakās: M.Badovskis, A. Alksnis, K.Rācenājs, E.Baldzēns u.c.

1.18. jautājums

Grozījumi Darba likuma 145. pantā

“145.pantā:

papildināt otrās daļas ceturto teikumu pēc vārda „laikā” ar vārdiem „ja darba līgumā vai darba koplīgumā nav noteikts citādi”;

papildināt trešo daļu ar teikumu šādā redakcijā:

„Ja pārtraukuma laikā darbiniekam ir noteikts aizliegums atstāt savu darba vietu un darbinieks šo laikposmu nevar izmantot pēc sava ieskata, šāds pārtraukums ieskaitāms darba laikā.”

DLTSA nolemj:

Sēdes dalībnieki vienojas, ka anotācijā tiks iekļauts detalizēts skaidrojums par panta trešās daļas piemērošanu, ar piemēriem.

Par apspriežamo jautājumu izsakās: M.Badovskis, A. Alksnis, K.Rācenājs, E.Baldzēns, I.Liepiņa u.c.

1.19. jautājums

Grozījumi Darba likuma 151. pantā

“Papildināt 151.pantu ar ceturto un piekto daļu šādā redakcijā:

„(4) Ikgadējo apmaksāto papildatvaļinājumu par kārtējo gadu piešķir, un tas izmantojams laikposmā līdz nākamā gada ikgadējam apmaksātajam atvaļinājumam.

(5) Ikgadējā apmaksātā papildatvaļinājuma atlīdzināšana naudā nav pieļaujama, izņemot gadījumus, kad darba tiesiskās attiecības tiek izbeigtas un darbinieks ikgadējo apmaksāto papildatvaļinājumu nav izmantojis.””

DLTSA nolemj:

Akceptēt 1.19. jautājumā ietvertos grozījumus Darba likumā.

Par apspriežamo jautājumu izsakās:

Sēdes dalībnieki nekomentē 1.19. jautājumā ietvertos grozījumus.

1.20. jautājums

Grozījumi Darba likuma 155. un 156. pantā

“Papildināt 155.pantu ar septīto daļu šādā redakcijā:

„(7) Šā panta pirmajā un piektajā daļā minēto atvaļinājumu nepiešķir laikā, kad darbiniekam ir noteikts cits atpūtas laiks.””

“Papildināt 156.pantu ar sesto daļu šādā redakcijā:

„(6) Bērna kopšanas atvaļinājumu nepiešķir laikā, kad darbiniekam ir noteikts cits atpūtas laiks.””

Labklājības ministrija skaidro pantos lietotā jēdziena “cits atpūtas laiks” nozīmi.

DLTSA nolemj:

Sēdes dalībnieki vienojas, ka anotācijā tiks iekļauts detalizēts skaidrojums pantos lietotā jēdziena “cits atpūtas laiks” nozīmi.

Par apspriežamo jautājumu izsakās: M.Badovskis, K.Rācenājs, u.c.

1.21. jautājums

Grozījumi Darba likuma Pārejas noteikumos.

“Papildināt pārejas noteikumus ar 17.punktu šādā redakcijā:

„17. Ja darba devējs ir noslēdzis darba līgumu ar personu ar invaliditāti līdz grozījuma šā likuma 109.panta otrajā daļā, ar kuru minētā daļa ir izslēgta no likuma, spēkā stāšanās dienai, darba devējam aizliegts uzteikt darba līgumu ar šo darbinieku, izņemot gadījumus, kas noteikti šā likuma 47.panta pirmajā daļā un 101.panta pirmās daļas 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. un 10.punktā.”

24. Papildināt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām ar 28., 29. un 30.punktu šādā redakcijā:

„28) Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 6. Oktobra direktīvas 2015/1794, ar kuru attiecībā uz jūrniekiem groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/94/EK, 2009/38/EK un 2002/14/EK un Padomes Direktīvas 98/59/EK un 2001/23/EK;

29) Eiropas Parlamenta un padomes 2014. gada 16. aprīļa direktīvas 2014/54/ES par pasākumiem, ar ko veicina darba ņēmējiem piešķirto tiesību īstenošanu darba ņēmēju pārvietošanās brīvības jomā;

30) Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija direktīvas 2016/801 par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos pētniecības, studiju, stažēšanās, brīvprātīga darba, skolēnu apmaiņas programmu vai izglītības projektu un viesaukles darba nolūkā (pārstrādāta redakcija).””

LBAS vēlas uzzināt, kā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija direktīvas 2016/801 prasības tiks pārņemtas Darba likumā.

Labklājības ministrija skaidro, ka Darba likuma vispārīgie noteikumi tiks attiecināti uz noteiktām Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija direktīvā 2016/801 paredzētām situācijām.

DLTSA nolemj:

Sēdes dalībnieki vienojas, ka anotācijā tiks iekļauts detalizēts skaidrojums par Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija direktīvas 2016/801 piemērošanu darba tiesiskajās attiecībās.

Par apspriežamo jautājumu izsakās: M.Badovskis, K.Rācenājs, u.c.

2.jautājums

Informācija par digitalizācijas procesa ietekmi uz darba tiesiskajām attiecībām.

Ziņotāji: Labklājības ministrijas Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta direktors Māris Badovskis, LBAS arodbiedrību darba koordinētāja Ieva Freiborne un LDDK padomniece Ilona Kiukucāne.

Ziņotāji informē par aktualitātēm, kas saistītas ar digitalizācijas procesa ietekmi uz darba tiesiskajām attiecībām

DLTSA nolemj:

Pieņemt informāciju zināšanai un turpināt padziļinātas diskusijas par digitalizācijas procesa ietekmi uz darba tiesiskajām attiecībām un darba aizsardzību.

Par apspriežamo jautājumu izsakās: M.Badovskis, N.Mickeviča, K.Rācenājs u.c.

3.jautājums

Citi jautājumi

Latvijas Būvuzņēmēju partnerības ierosinājums grozījumiem Darba likuma 18.pantā

“18.pants. Darba koplīguma puses

(1) Darba koplīgumu uzņēmumā slēdz darba devējs un darbinieku arodbiedrība vai darbinieku pilnvaroti pārstāvji, ja darbinieki nav apvienojušies arodbiedrībā.

(2) Darba koplīgumu nozarē vai teritorijā (turpmāk — ģenerālvienošanās) slēdz darba devējs, darba devēju grupa, darba devēju organizācija vai darba devēju organizāciju apvienība ar darbinieku arodbiedrību vai darbinieku arodbiedrību apvienību (savienību), ja ģenerālvienošanās pusēm ir atbilstošs pilnvarojums vai ja tiesības slēgt

ģenerālvienošanas paredzētas šo apvienību (savienību) statūtos. Darba devējs, darba devēju grupa, darba devēju organizācija vai darba devēju organizāciju apvienība, ja tai ir atbilstošs pilnvarojums vai, ja tiesība pievienoties jau esošai ģenerālvienošanās ir paredzēta organizācijas vai organizāciju apvienības statūtos, var pievienoties jau noslēgtai ģenerālvienošanās.

(3) Darba devēju organizācijas vai darba devēju organizāciju apvienības noslēgta ģenerālvienošanās ir saistoša šīs organizācijas vai organizāciju apvienības biedriem. Šis noteikums attiecas arī uz darba devēju organizācijas vai darba devēju organizāciju apvienības biedriem, ja attiecīgā darba devēju organizācija vai darba devēju organizāciju apvienība ir pievienojusies jau noslēgtai ģenerālvienošanās. Darba devēju organizācijas vai darba devēju organizāciju apvienības biedra vēlāka izstāšanās no darba devēju organizācijas vai darba devēju organizāciju apvienības neietekmē koplīguma spēku attiecībā uz šo darba devēju vai darba devēju organizācijas biedru.

(4) Ja ģenerālvienošanas noslēgušie darba devēji, darba devēju grupa, darba devēju organizācija vai darba devēju organizāciju apvienība, tajā skaitā arī darba devēji, kas pievienojušies jau noslēgtai ģenerālvienošanās, kādā nozarē atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes datiem nodarbina vairāk nekā 50 procentus darbinieku vai viņu preču apgrozījums vai pakalpojumu apjoms ir vairāk nekā 60 procenti no nozares preču apgrozījuma vai pakalpojumu apjoma, tad šāda ģenerālvienošanās ir saistoša visiem attiecīgās nozares darba devējiem un attiecas uz visiem darbiniekiem, kurus nodarbina šie darba devēji. Attiecībā uz minētajiem darba devējiem un darbiniekiem ģenerālvienošanās stājas spēkā ne ātrāk kā trīs mēnešu laikā no dienas, kad tā publicēta laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", ja tajā nav noteikts cits vēlāks spēkā stāšanās laiks. Ģenerālvienošanās laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" publicējama uz pušu kopīga pieteikuma pamata.

(5) Darba devējs var atkāpties no šā panta ceturtajā daļā minētās saistošās ģenerālvienošanās, ja darba devējs vai tautsaimniecība kopumā saskaras ar būtiskām ekonomiskām grūtībām, kas izpaužas kā darba devēja apgrozījuma kritums vismaz 3 mēnešus pēc kārtas, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu vai iekšzemes kopprodukta samazinājums salīdzināmās cenās, ja tas pret iepriekšējā gada ceturksni samazinājies vismaz par trīs procentiem."

Labklājības ministrija informē, ka Darba likumu grozījumu darba grupas sanāksmē LBAS pauda atbalstu Latvijas Būvuzņēmēju partnerības ierosinātajiem grozījumiem Darba likuma 18. pantā, vienlaikus rosinot paredzēt, ka par ģenerālvienošanās termiņu puses varētu vienoties līgumā, nevis to paredzēt likumā. Tāpat LBAS rosināja panta sestajā daļā vārdus, "60

procenti” aizstāt ar “50 procenti”. Tomēr FICIL vēlējas, lai tiktu izstrādāts juridisks pamatojums šādam samazinājumam.

LDDK informē, ka notikusi LDDK biedru tikšanās ar Latvijas Būvuzņēmēju partnerības pārstāvjiem, un tika nolemts, ka konceptuāli Latvijas Būvuzņēmēju partnerības priekšlikums grozījumiem Darba likuma 18.pantā būtu izskatāms, tomēr, pirms paust pilnīgu atbalstu šim priekšlikumam, LDDK biedri vēlas saņemt oficiālu Centrālās statistikas pārvaldes viedokli – vai tā spēs nodrošināt priekšlikumā minētos datus. Vienlaikus, tāpat kā LBAS, minot, ka par ģenerālvienošānās termiņu puses varētu vienoties līgumā, un to nevajadzētu paredzēt likumā.

Labklājības ministrija informē, ka notikušas telefona sarunas ar Centrālo statistikas pārvaldi, un tā, kā valsts pārvaldes iestāde, var sniegt izziņu par priekšlikumā minētajiem datiem.

LDDK un LBAS atbalsta priekšlikumu par iespēju pievienoties jau noslēgtam koplīgumam.

DLTSA nolemj:

Paredzēt Darba likuma 18.pantā, ka ģenerālvienošānās termiņu puses var vienoties līgumā, un virzīt priekšlikumu kopā ar pārējiem Darba likuma grozījumiem izskatīšanai Valsts sekretāru sanāksmē.

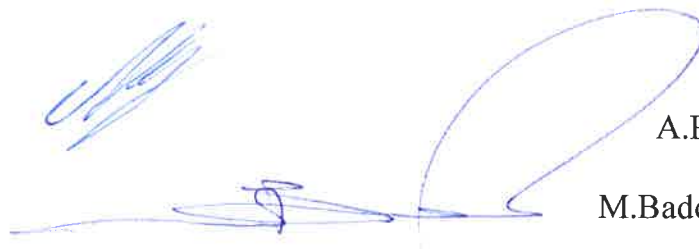
Par apspriežamo jautājumu izsakās: M.Badovskis, K.Rācenājs, A. Alksnis u.c.

Sēdi noslēdzot, Labklājības ministrija informē sēdes dalībniekus, ka informēs Labklājības ministrijas vadību par sēdes laikā nolemto, pabeigs anotāciju un nosūtīs to sociālajiem partneriem izskatīšanai un nākamā gada sākumā virzīs izstrādātos grozījumus Darba likumā izskatīšanai Valsts sekretāru sanāksmē.

Sēdi slēdz 15.45

Sēdi protokolēja:

Sēdes vadītājs:

A.Pilsuma

M.Badovskis